

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Scrisori netranscise nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
la Wess la M. Dukas Nachf.,
Nr. Augenthal & Emeric Les-
ser, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik,
la Budepesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
simplă pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invoi-
că. — RECLAME pe pagina
1 a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
cile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 50.

Brașov, Duminecă 2 (15) Martie.

1908.

Neajunsurile și scăderile noastre economice.

II.

Trecem la industria de casă românească. Aci aveam odinioară lucrări importante de remarcă, adevărate tesauri, pe care poporul nostru și le-a salvat cu toată furia semilunii și asprimea legilor feudale, și le-a conservat intacte în decurs de sute și mii de ani. Industria de casă românească aprovizionează aproape în total esigențele unei populațiuni de 8 milioane Români și 2—3 milioane neromâni: Săci, Sași și Sârbi ungari, căci portul acestora este doar mai mult românesc, decât al lor propriu, deci ea avea un deșeu asigurat la o populațiune rurală de 10—11 milioane de suflete, și pe care industria mare străină nu ne-ar fi putut-o lua ușor din mână, și pe care I. Hintz, un adânc cunoscător al poporului nostru le numea *originale și grandioase* cu motive *antice tracice*. Unele din ele nu au putut fi copiate și imitate de industria mare de fabrică până în ziua de azi, cu toată tehnica lor înaintată d. es. săricile, straietele, dimia, găitanele etc. Dar?

În loc de a le desvolta și perfecționa noi pe aceste, conform cerințelor și progresului timpului modern, alergăm după totfelul de fleacuri și meremeturi străine, unde ca să le desvoltăm pe ale noastre originale cu motive de mii de ani — *vechi dace și tracice* ne-ar costa atât de puțină muncă și osteneală și am fi și noi și poporul de rând mai folosiți. Prin ele producțiunea și avuția noastră națională ar spori și ar avea pâne și câștig la el acasă poporul de rând și inteligența lui. Luăm porturile noastre și vedem ce mai este din ele original și ce este de contrabandă străină?! Incontestabil că între porturile noastre portul de pe la Să-

liște, Reșinari etc. este cel mai simplu și mai frumos, și mai cu seamă și față de cine îl poartă. Cine a asistat la serata etnografică din Casa națională dela Sibiu în 1906 și a văzut costumele și porturile românești din toate țările locuite de Români în arenele române la Exponțiua iubilară din București din 1906, acela de sigur că n'a putut decât să le dea tributul de admirațiune și de superioritate mândrelor noastre Săliștence. Dar ca să privim mai de aproape, mai sunt ele cu modernisările lor actuale ale noastre ori de contrabandă? Voiți espune aci pățania mea proprie în această privință.

Aveam lipsă de ceva original românesc pentru a-l trimite în străinătate — de un costum național, simplu nu prea încărcat cu firețuri, cu aur și argint, cum sunt porturile moșnențelor din Argeș și Mușcel — și avea și cine să-l poarte cu demnitate, și să ni le facă cunoscute. Neapărat că ne ducem la matcă, la Săliște, orașelul drăguț și scump tuturor Românilor — și un fel de Meca — al tuturor celor din Țară, unde au să vadă odată și ei pe țaranul român, *stăpân*, nu *slugă umilită și terfelită*. Acolo sperăm deci să găsim și să cumpărăm un costum național de mult gust și să-l putem prezenta ca pe un produs al geniului românesc. Când colo ce să vezi? Am întrebat și umblat în dreapta și în stânga, am mers la o d-ră R. care se ocupă cu confecționarea de costume săliștenești — dar n-a găsit. Costumele naționale cele frumoase dela Săliște, și porturile lor *moderne*, sunt făcute din *postav negru nemțesc* de Brünn, și din *chiffon* franțuzesc, cu câte 2—3 *pui și alțițe* românești. Prețul ne era aproape indiferent, dar ca să duci la Berlin, să arăți costum național românesc, care 7/8 părți este din marfă străină (nemțescă și franțuzescă) ca ceva original și românesc — era prea de tot. Deci am preferit să nu ne blamăm înaintea

străinilor, și am plecat așa cum am venit

Știam deja de mai înainte, din izvoare pozitive și autentice de schimburi de mărfuri — de fabricate și semifabricate — între Austria și Germania, între Boemia și Moravia de o parte, și Sacsonia Turingia și Berlin de alta, ca să li se de-a dincoace ori dincolo un ultim lustru și fason, ori o altă etichetă mai pompoasă, dar ca produsele manufacturii germane și franceze, să vină până la noi, în satele noastre de munte, ca să le aplicăm 2—3 pui, alțițe și broderii în valoare de 2—3 pitule (zeceri), și apoi să le dăm numirea de *port și costum național românesc*, industrie națională, ierte-mi frumoasele noastre *ignoranta mea*, aceasta nu o știam! — Dacă o știu și bărbații lor este altă întrebare. Nouă ne erau mai drage cătrînțele *vechi cernite* în casă, și cătrînțele de *casă* și fotele, cari deși erau ceva mai grosiere și mai aspre, mai puțin moi și elastice, dar țineau mai mult, căci lâna din care erau țesute, țurcană, era mai aspră, mai grosieră și puțin elastică la fir. — Azi însă când *oierii* noștri mari și mici, au și posibilitatea de a ține și crește oi *spance și polspance și merinoase* curate cu adevăratul miț de aur, subțire și moale la fir ca mătasea, când poporul nostru în unele părți ale Bănătuului și în județele de peste munte Argeș, Mușcel, Vâlcea se îndeletnicește foarte mult cu creșterea vermilor de mătase și tragerea borangicului, și în munții noștri pretutindenea până la cele din urmă case și *hodăi* reslețe prin munte, pe cele plaiuri și coaste, inul s'ar face de cea mai bună calitate a fibrelor sale, pe care să-l plătești egal cu aur lămurit, oare ar fi așa de greu de a face postavul tot așa de fin și de moale în casă, ca și cel de Brünn și pânza de in și borangic egală cu șiffonul franțuzesc sau nemțesc cumpărat din prăvălie?? fie în casă, fie în câteva ate-

liere mai mari cu războaie mai sistematice, mai perfecționate decât cele vechi și primitive ale țarancelor noastre. În costumul, fie el cât de lucos și scump, să fie tot, dimia cât de fină, și pânza, să fie tot românească și motivele și tiparele tot românești, sau cum zicea Hintz motive *antice tracice*. Eu cred, că acestea ar sta frumozelor noastre dela Săliște și din alte părți și regiuni și mai bine și și bărbații lor ar fi mai puțin datori pe la *bănci* și prăvăliile de manufactură și mode. Economia și avuția națională ar spori.

La aniversarea ziarului nostru.

Cu data de azi, 14 Martie st. n. mai primirăm dela Budepesta următoarea telegramă:

„Gazeta Transilvaniei“

Brașov.

Ne alăturăm cu dragoste admirației pentru trecut. Viitorul fie și mai strălucit!

Studentimea română,
prin Negruțiu.

În numărul său cel mai nou „Lupta“ din Budepesta publică în frunte un articol cald și elogios din incidentul aniversării de 70 ani a „Gazetei Transilvaniei“, la care vom reveni.

Asemenea găsim în numărul ce ne-a sosit azi al „Viitorului“ din București o frățească întâmpinare la adresa ziarului nostru și a directorului său. Articolul scris tot cu ocaziunea aniversării aduce și portretele d-lui și al d-nei Dr. Aurel Mureșianu.

Că toate acestea manifestații de simpatie și confraternitate se întâlnesc tocmai la data de 12 Martie, ne face să conchidem, că stăm aici față de o schimbare a datei de stilul vechiu cu cea de stilul nou, deoarece primu-

hotărât. Dar dacă găsește, după moartea ei, la ea, astfel de dovezi, le arde, și nu știe nimic, și urmează să dea mâna amicului moartei, și e foarte mulțumit că aceste scrisori n'au căzut în mâni străine și că știe că sunt nimicite.

„Oh! câți cunosc dintre prietenii mei, cari au trebuit să ardă aceste dovezi și cari se făceau că nu știu nimic, și cari s'ar fi bătut cu turbare dacă le-ar fi găsit când ea încă trăia. Dar ea e moartă. Onoarea s'a schimbat. Mormântul e prescripțiunea păcatelor conjugale.

„Deci eu pot să păstrez scrisorile noastre, cari în mâni d-tale sunt o amenințare pentru amândoi.

„Spune dacă n'am dreptate.

„Te iubesc și te sărut pe păr“.

„Roza“.

„Ridicăi ochii spre portretul mătușei Roza, și-i privii fața aspră, zbârcită, puțin răutăcioasă, și cugetai la toate aceste suflete de femei, pe cari nu le cunoaștem de loc, pe care le credem atât de deosebite de aceia ce sunt, al căror vicloșug înăscut și simplu nu-l pătrundem nici odată, fățărnicia liniștită, și, îmi adusei aminte de versul lui Vigny:

Acelaș tovarăș cu inima nestatornică.

Trad. ne

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Maupassant.

Scrisorile noastre.

— Fine. —

Prietine,

Nu, n'ai înțeles, n'ai găcit. Nu regret de loc, n'am să regret nici odată că ți-am arătat gingășia mea. Am să-ți scriu în totdeauna, dar ai să-mi înapoiezi toate scrisorile pe dată ce le-ai primit.

„Am să te supăr mult prietino, dacă îți voi spune rațiunea acestei pretenții. Ea nu e poetică cum crezi d-ta, ci practică. Mi-e teamă, de bună seamă că nu de d-ta, dar de întâmplare. Sunt vinovată. Nu vreau ca păcatul meu să ajungă și pe alții.

„Înțelege-mă bine. Putem muri, d-ta sau eu. D-ta poți să mori dintr'o cădere de pe cal, fiindcă în fiecare zi încalci; poți să mori dintr'un atac, într'un duel, de o boală de inimă, dintr'un accident de trăsura, în mii de chipuri, căci dacă nu e decât o singură moarte, sunt feluri de a o primi mai multe decât zilele cari ne sunt hărăzite pentru viață.

„Atunci, sora d-tale, fratele d-tale, și cumnata d-tale, vor găsi scrisorile mele?

„Crezi că ei mă iubesc? Eu nu o

cred niciodată. Și apoi, chiar dacă ei m'ar adora, e cu puțință ca două femei și un om, cunoscând un secret — un astfel de secret — să nu-l povestească?

„Am părut de bună seamă că spun un lucru urât vorbind dinainte de moartea d-tale și pe urmă îndoiindu-mă de discreția rudelor d-tale.

„Dar noi vom muri toți odată nu-i așa? și e aproape sigur că unul din noi va intra în pământ înaintea celuilalt. Deci trebuie prevăzută orice primejdie; chiar și aceasta.

„Cât mă privește, voi păstra scrisorile d-tale lângă ale mele, în ascunzătoarea scrinului meu. Am să ți le arăt aici, în învelișul lor de mătase, alături, dormind, pline de iubirea noastră, ca niște îndrăgostiți într'un mormânt.

„Ai să-mi zici: „Dar dacă d-ta vei muri cea dintâi, scumpa mea, bărbatul d-tale va găsi aceste scrisori“.

„O, eu nu mă tem de nimic. Mai întâi el nu cunoaște această ascunzătoare a mobilei mele, și apoi n'are să le caute. Și chiar dacă le găsește, după moartea mea nu mă mai tem de nimic.

„Te-ai gândit vreodată la toate scrisorile de iubire găsite prina sertarele morților? Eu de multă vreme mă gândesc și după ce am reflectat multă vreme la asta, m'am hotărât să-ți cer scrisorile.

„Cugetă deci că nici odată, înțelegi, nici odată o femeie nu arde, nu rupe, nu distruge scrisorile, în cari i se spune că e iubită. Toată viața noastră este acolo, toată nădejdea noastră, toată așteptarea noastră, tot visul nostru. Aceste bucățele de hârtie, cari păstrează numele nostru și ne mângâie cu lucruri dulci, sunt moaște, și noi ne închinăm altarelor, noi celelalte, în general altarelor unde noi suntem sfinți. Scrisorile noastre de iubire, sunt titlurile noastre de frumusețe, titlurile noastre de gingășie și seducțiune, mândria noastră intimă de femei, sunt comoara inimii noastre. Nu, nu, nici odată o femeie nu și distruge archiva tainică și plăcută a vieții.

„Dar vom muri, ca toată lumea, și pe urmă... pe urmă aceste scrisori, le găsește cineva? Cine le găsește? bărbatul? Și apoi ce face?

— Nimic. Le arde, le arde el.

„O, m'am gândit mult la asta, mult. Gândește că în fiecare zi mor femei, cari au fost iubite, că întotdeauna semnele, dovezile greșelilor lor cad în mâna bărbatului, și că nici odată nu se întâmplă un scandal, că nici odată nu se întâmplă un duel.

„Gândește, scumpul meu, ce e și omul, inima omului. Se războacă cineva împotriva unui om viu, te bați cu omul care te necințește, pentru ce? Nu pot să spun

număr al „Gazetei“ din 1838 a apărut la 12 Martie st. vechiu, ceea ce însă puțin importă în cazul de față, căci nu data zilei, ci avântul cugetării și al sentimentului curat național și de frățiasca iubire este, care dă valoarea adevărată și de noi mult apreciată a acestei manifestații.

Delegațiunea austriacă a adoptat bugetul comun în a treia cetire, în urmă a adoptat cu unanimitate moțiunea Stuerghk semnalată la 4 Martie privitoare la cesiunea mării soldelor ofițerilor și a soldaților din armată și din marină. Ministrul Aehrenthal a declarat din nou, că creditele respective vor fi înscrise în bugetul ce se va supune delegațiunii la finele lui Mai. Sesiunea a fost închisă.

Anglia și căile ferate din Macedonia. Agenția Reuter este informată, că guvernul englez a trimis răspunsurile sale la cele două note rusă și italiană cu privire la proiectele căilor ferate în Macedonia. În fiecare din aceste note Anglia declară, că observă o neutralitate binevoitoare față de toate proiectele de căi ferate în Macedonia, dar că nu este pregătită pentru a sprijini vre-unul din aceste planuri, până când Poarta nu va fi consimțit la realul proiect al reformelor.

Chestia naționalităților în dieta ungară.

În ședința de Joi a dietei ungare s'a întâmplat ceva surprinzător. S'a sculat un deputat maghiar și a luat în apărare naționalitățile nemaghiare și indeoseb pe noi Românii în contra șovinismului orb al puternicilor zilei. Acest deputat maghiar a fost bar. **Victor Thoroczkay** (dissident) descendent al unei vechi familii maghiare, care a tratat chestiunea naționalităților dintr'un punct de vedere, cam neobicinuit în analele dietei ungare. Și-a spus părerea verde și sincer și — drept mulțămîntă a fost timbrat de „trădător de patrie“...

Deși curajosul baron a fost terorizat de câțiva șoviniști ignoranți în frunte cu concetățeanul nostru **Zakarias**, cărora s'a alăturat și președintele dietei — totuși i-a succedat a le spune șoviniștilor turbați câteva adevăruri, pe cari nu le vor uita atât de ușor.

Iată partea din discursul dep. **Thoroczkay**, care se referă la chestia naționalităților:

Thoroczkay: Al doilea grup de care guvernul și majoritatea lui se teme așa de mult e partidul naționalităților. Poate că nu mă veți dojeni, dar datorita mea e să declar și să protestez că d-voastră timbrați — așa zicând fără orice judecată — naționalitățile, cari de aproape 1000 de ani trăiesc în țara aceasta — de dușmani ai noștri! Cei cari spun că naționalitățile sunt dușmanii noștri, nu cunosc chestia naționalităților. Eu nu afirm că nu vor fi și între naționalități destui oameni, cari nutresc sentimente dușmănoase față de rassa maghiară.

Zakarias: Și noi numai asta o spunem!

Thoroczkay V.: dar în general, naționalitățile sunt cele mai așezate și locuiesc această țară alături de maghiari în cea mai mare pace și bunăînțelegere.

Nagy Gy.: Agitatorii sunt de vină.

V. Lucaciu: Da, agitatorii maghiari!

Thoroczkay V.: Am avut prilej să studiez naționalitățile și chestiunea națională mai bine decât poate, oricare dintre d-voastră. Mai ales poporul Român e unul dintre cele mai bune și blânde popoare.

Pozgay Miklos: Au dovedit-o în 1848.

Thoroczkay V.: Și în 1848; dacă în locul poporului român ar fi fost poporul maghiar mai războinic și pornit, cred că rezultatul ar fi fost mai trist decât a fost. (Miscare în stînga). Inteleg că dacă poporul român agitat, având preponderanța în Ardeal, ar fi procedat cu tăria de care ar fi fost capabil, ar fi putut să-și pună pustiiri mai mari în sânul maghiarilor, decât au făcut. (Zgomot.)

Zakarias I.: Să-ți fie rușine! Renegi maghiarimea. (Zgomot.)

Thoroczkay V.: Nu-ți sări din piele d-le deputat. Și eu sunt un maghiar chiar așa de bun ca și d-l deputat și voiu rămânea și pe viitor. Sunt o mie de ani de când familia mea locuiește în această patrie, dar încă nu s'a ivit din sânul ei vreun trădător.

Zakarias I.: Ești nevrednic de străbunii tăi!

Molnar I.: Și tu ești nevrednic! Ai ridicat cvota! Bătrânul **Zakarias** n'ar fi votat urcarea cvotei! (Ilaritate generală.)

Thoroczkay V.: Eu, domnilor, nu sunt de părerea că naționalitățile trebuie timbrate cu ori ce preț de dușmani ai noștri. Firește, nu se poate tăgădui că există pe terenul acesta anumite veleități, anumite utopii și aspirații centrifugale, aceste însă trebuie tratate conform naturii lor. Nu e corect să le timbrăm numai decât de dușmani ai țării. (Aprobări în stînga.)

Zakarias I.: Nici n'a afirmat-o nimeni!

Thoroczkay V.: Dați-mi voie, domnilor. Există vreun stat locuit de mai multe naționalități, în care nu există o chestie a naționalităților? Eu din întâmplare, am călătorit prin Europa întreagă și am studiat aceste chestiuni. (S'auzim!) Așa spre pildă nici ideie n'am avut despre ura dintre Englezi și Irlandezi, deși vorbesc aceeași limbă! Sau poate Rușii și Polonii — slavi amândoi — se iubesc? Sau Prusicii și Polonii? Sau ca să nu mergem prea departe, iată Austria: slavii, nemții și italienii se iubesc așa de mult încât stau să se mănânce. Anumite chestiuni nu e bine să le privim prin microscop, căci exagerăm astfel gravitatea unei situații, care cu o leacă de bunăvoință și cu o politică cumpănită ușor ar putea fi asanată!

Eu afirm, că într'u cât se poate, chestiunea naționalităților trebuie eliminată și trebuie să facem pace cu orice preț (zgomot), firește, fără ca statul ungar și unitatea națiunii ungare să suferă cea mai mică știrbire. Față cu naționalități putem să observăm o atitudine, care să nu-i jighească nici pe ei, căci nu ei ne sunt dușmani, avem noi alți dușmani mai puternici (aprobări în stînga). Dușmanii noștri adevărați sunt Austria și Viena!

Pol să afirm și e rușine, că abia găsești în Ungaria politician care să cunoască chestia naționalităților! De vină e guvernul și societatea, care nu s'a interesat de ea (aprobări). Dela 1867 încoace numai baronul **Bánffy** a încercat să rezolve chestia naționalităților — după metoda său. A înființat secția naționalităților, chemată să studieze această chestiune. A amestecat, însă, chestia aceasta și în chestii electorale, și sfârșitul a fost că secția s'a desființat. Eu îl rog pe d-l ministru de interne, a cărui chemare e să se ocupe cu această chestiune și în care văd multă bunăvoință (ilaritate), să dea o deosebită atențiune acelei chestiuni, să crească politicieni, cari să studieze chestia, căci numai așa se poate rezolvi. (Zgomot. Vociferări).

Da, are dreptate domnul intrerupător în Ungaria toți cred că cunosc chestia naționalităților și aceasta e greșala. Eu cunosc pe mulți cari în viața lor n'au văzut român viu, și cu toate acestea, venind în parlament, se cred că nu e nimeni, care să cunoască chestia naționalităților atât de temeinic ca și ei. (Aprobări în centru). Aș putea să spun multe adevăruri crude, dar nu le spun fiindcă m'ați timbra numai decât de trădător de patrie. Sunt însă convins că va veni timpul când imi veți da dreptate.

Chestia naționalităților nu e una și aceeași în ce-i privește pe români, slovaci, sârbi etc. În ce privește românii, eu am curajul să declar, că nu aprob că în școlile copiii de țărani români sunt siliiți cu forța să învețe... (Zgomot).

Pres.: Rog pe dl deputat să revină la chestie.

Thoroczkay: Rog camera să-mi dea voie să mă ocup și cu altă chestiune.

Justh (consultă camera. Majoritatea e în contra cererii). Camera nu ți-a învîntat cererea.

Thoroczkay: Mă supun, dar nu eu am pierdut ci cei cari n'au voit să mă asculte. Voi fi scurt.

Tratează apoi chestia votului universal și chemat din nou la chestie, termină cu declarația că nu primește proiectul.

Din dieta ungară.

După deputatul **Thoroczkay**, al cărui discurs îl publicăm la alt loc, au mai luat cuvântul, în ședința de Joi a dietei, contra revizuirii deputații naționaliști **Dr. Ștefan Petroviciu** și protopresbiterul **Vasile Damian**.

Dep. Dr. Șt. **Petroviciu** insistă pe larg asupra întrebării: dacă interesele țării cer sau nu înăsprirea regulamentului și analizând vorbiriile miniștrilor **Andrassy**, și **Apponyi** ajunge la concluzia, că menirea regulamentului nu poate să fie garantarea validității voinței majorității sau a unui partid oarecare, ci menirea regulamentului trebuie să fie asigurarea și reglementarea modului de desbatere, ca toate partidele să se poată valida în raportul forței lor morale.

Motivul adevărat, pentru care guvernul cere revizuirea regulamentului nu este obstrucția croată, nici obstrucția reformei electorale, ci guvernul vrea să înăsprească regulamentul, ca proiectul de reformă electorală să poată fi votat așa cum îl plănuiește el.

Oratorul vorbește apoi despre pactul încheiat cu coroana, fără ca guvernul să aducă la cunoștința dietei punctele acestui pact. Prin urmare trebuie să dăm crezământ lui **Kristoffy**. În pactul acesta guvernul s'a obligat să introducă votul universal. Guvernul vrea însă să introducă în reforma electorală dispoziții, cari să lipsiască naționalitățile de posibilitatea de-a intra în parlament. Intențiunile guvernului le vede orice om cu judecată. Guvernul nu vrea să se aducă dispozițiile cerute de interesele țării, ci numai cele cerute de interesele majorității. Nu de interesele țării, ci numai de interesele unui partid și numai în scopul ca celelalte partide să nu se poată valida. Guvernul vrea să înăsprească dispozițiile, cari au silit naționalitățile la 1882/3 să intre în pasivitate: legea electorală nedreaptă, arondarea nedreaptă a cercurilor, terorismul și abuzul administrației.

De încheiere prezintă un proiect de rezoluție, prin care cere să se ia dela ordinea zilei chestia revizuirii, fiindcă înainte de introducerea votului universal, parlamentul acesta nu e în drept a proceda la revizuirea regulamentului.

Dep. **V. Damian** constată, că actualul proiect de revizuire e nu numai o greșală politică, ci e un adevărat păcat politic, care numai cu greu va putea fi reparat.

Guvernul zice că de revizuire e nevoie din cauza obstrucției anti-patriotice. Aceasta nu corespunde adevărului. Naționalitățile numai la dezbaterea legii școlare a lui **Apponyi** au desfășurat o discuție parlamentară mai intensivă — nu obstrucție! — proiect care tinde la nimicirea lor culturală și la desnaționalizarea lor.

Actualul proiect de revizuire nu urmărește decât ținta tănuită de-a pregăti terenul pentru o reformă electorală dușmănoasă popoarelor nemaghiare. Prin urmare nu primește proiectul de revizuire și să asociază la proiectul de rezoluție prezentat de dep. **M. Polit**.

Agitațiunile țărănești în România.

Declarațiunile ministrului de interne în cameră.

În ședința de Joi a camerei d-l **B. M. Missir** a întrebat pe ministrul de interne ce e adevărat din șvonurile privitoare la unelă agitații țărănești ce s'ar produce în nordul Moldovei.

D-l ministru de intern. **Ioan I. C. Brătianu** a făcut următoarele declarații:

»Nu e nimic nou și nimic de natură ca să legitimizeze știrile grave, care se dau și în țară și în străinătate. Cele ce se întâmplă sunt incidente, care aș putea să zic sunt normale, fiindcă în toți anii, la începutul lucrărilor agricole, se întâmplă neînțelegeri în diferite părți ale țării. Aceste neînțelegeri sunt cu atât mai explicabile în anul acesta, când se introduce din nou un întreg sistem, menit să îmbunătățească relațiunile dintre proprietari și țărani, sistem menit de sigur să puie pe o bază mai echitabilă aceste relațiuni, dar pe o bază nouă. D-lor, în special știrea de care vorbește d-l **Missir**, citind »Dimineața« e așa și dat instrucțiuni să se expulzeze din sate arendașii, acolo unde ar fi nemulțumiri, este o știre fantastică și falsă.

Altă chestiune este legea trusturilor, menită să reguleze situația unor arendași, printr'o reglementare organică și permanentă, și altă chestiune este că, în fața unor turburări și unor agitațiuni să iau măsuri extra-legale de natură a încuraja asemenea dezordine.

D-lor, situațiunea este următoarea: cei buni, și pot zice cei mulți, se silesă să pue în aplicațiune noua lege, să îndrumeze spre o viață mai frățiască pe țărani și pe proprietarii din diferite localități. Dar, pe lângă aceștia, sunt din nenorocire și oameni cari, unii din inconștiință, alții din răutate, caută să profite de nedumerirea existentă, pentru interese strimte și miserabile. Asemenea elemente se recrutează din toate treptele sociale. Din nenorocire sunt și arendași și chiar unii proprietari, cari nu vor să înțeleagă situațiunea și necesitatea socială și națională, ci vor să profite de momente ca acestea, pentru a să schimbe în rău relațiunile, cari au existat până astăzi, pe când străduirile noastre, sunt de a le îndruma spre bine, chiar cu sacrificii personale, pentru a ajunge la o altă stare de lucruri, decât aceea pe care am deplăns-o cu toții. Pe de altă parte, d-lor, sunt elemente de dezordine, cari, renunțând la o activitate fecundă fugind de muncă cinstită, caută să trăiască din mizeria și nenorocirea altora și cari, în momentele acestea de nedumerire, ar fi fericiți să pescuiască în apă turbure situațiuni și foloase.

Pentru a împedeca ca nici unul din incidentele cari la fiecare moment se pot naște, să ia vreun caracter mai grav, guvernul supraveghează cu cea mai mare atențiune tot ce ar putea să devină un focar de dezordine. El a luat din vreme toate măsurile prevenite, le-a luat, pot zice cu exagerațiune. Nu mă tem a zice cu »exagerațiune« pentru că cred că este mai înțeles în asemenea situațiuni a exagera la vreme măsurile de precauțiune decât a fi expuși, la momente date, să le luăm tardive. (Aplauze)...

Pentru a mă resuma, repet decl. până acum n'am avut de înregistrat nimic care să poată fi considerat ca indiciul vreunei primejdii; n'am constatat decât incidente fără gravitate, pe cari totuși le supravegheăm cu toată atențiunea. Măsurile preventive ce le-am luat, ne vor permite să împedecăm din vreme ca năcări un asemenea incident să nu poată lua vre-un caracter mai grav. Deci nimic în situațiunea de astăzi nu îndreptățește alarmele, cari s'au dat în unele organe din străinătate și din țară.

Ministrul își termină cuvântarea făcând apel la opinia publică, la presă, la proprietari etc. să fie cu sânge rece.

Raporturile școlare din comitatul Sibiului.

Revenim asupra răspunsului ministrului instrucțiunii publice contele **Apponyi** dat deputatului **Bozoky**, la interpelarea acestuia, asupra raporturilor școlare din comitatul Sibiului.

Ministrul răspunzând lui **Bozoky**, care afirmase că în comitatul Sibiului din 145 comune, în 133 nu se predă de fel limba maghiară, că d. es. în **Avrig** și **Cisnădie** copiii câtorva familii maghiare, așezate acolo, s'a romanizează, de vreme ce în școlile primare din aceste comune limba maghiară nu se predă mai de loc, (?) ministrul zice următoarele: El n'are cunoștință că în acest comitat limba maghiară s'ar propune așa de defectuos, cum susține interpelantul, că organele statului Par fi informat pe el că în școlile evanghelice limba maghiară s'a predă cu succes multămitor.

Apoi adaogă ministrul, că are speranță, că în puterea legii celei noue de instrucțiune, orice scăderi se vor delătura — și apelează la cameră, să mărească bugetul pe 1909, ca să poată sistemiza mai multe posturi de inspectorii școlari pentru școlile primare, ca legea cea nouă să se poată aplica cu mai mare energie. Relativ la inspectorul școlar, de naționalitate român **Mirtse**, pe care deputatul **Bozoky** cere să-l permitte într'un comitat maghiar, zice ministrul, că **Mirtse** nu e român, ci săcui de legea calvină. Dealtminte adaogă ministrul: nici un organ al său nu poate fi des-qualificat, decât corespunde pe deplin din punct de vedere patriotic și religios, numai din cauză că limba lui maternă e cea românească.

Cu privire la întrebarea deputatului interpelant, că în gimnaziile din Sibiu, numărul elevilor trece cu mult peste suma prescrisă de lege, zice d. **Apponyi**, că el are de gând a înființa o școală civilă de băieți și că se ocupă intensiv cu reforma radicală a școlilor civile. Cu referință la întrebarea deputatului **Bozoky**, că are de gând ministrul a înființa în toate comunele școlile de stat, zice ministrul, că el la discuțiunea bugetului și-a fixat deja punctul său de vedere — și că va reveni asupra

acestei cesiuni, la desbaterea bugetului pentru 1909.

Contele Apponyi face în fine o enunțare de mare gravitate, zicând că nișina sa este ca în baza libertății învățământului să dea o astfel de directivă instrucțiunii publice ca ea să corespundă pe deplin aspirațiilor naționale. Acest punct de vedere l'a avut la crearea legii instrucțiunii publice pentru școlile populare și îl va urmări și în viitor.

Bozoky se declară mulțumit cu răspunsul, dorește însă ca toate școlile primare din Ungaria să devină școli de stat.

ȘTIRILE ZILEI.

— 29 Februarie v.

Prelegerea publică de Duminecă. Atragem din nou atențiunea publicului românesc din Brașov asupra prelegerii publice, care se va ține mâine, Duminecă, în 2 (15) Martie la orele 6 p. m. în sala festivă a gimnaziului. D-l prof. Andreiu *Arseanu*, distinsul vice-președinte al »Asociațiunii«, va vorbi despre »Trecutul Românilor din Brașov«. Oferind această prelegere, fără îndoială, un mare interes pentru noi Brașovenii, ar fi de dorit ca pe lângă inteligența noastră să participe la conferința de mâine și un număr cât mai mare de bărbați și femei din poporul nostru.

Deși prelegerea este anunțată fără intrare, membrii despărțământului Brașov al »Asociațiunii«, sub a cărui egidă se inaugurează ciclul de 5 conferențe, ar face bine, să așeze la intrarea în sala o casetă, în care cei, cari doresc să sprijinească scopurile »Asociațiunii« noastre, să depună o sumă cât de mică. Dacă fiecare din cei prezenți—și dorim ca numărul lor să fie cât de mare—va da câte 5 sau 10 cr., se va aduna o sumă destul de considerabilă, din care se vor putea acoperi în parte numeroasele cheltuieli, ce le are harnicul nostru despărțământ cu prilejul excursiunilor sale în comunele din ținutul Brașovului.

Jurământul învățătorilor confesionali. Pe Vinerea viitoare sunt chemați în sala sfatului toți învățătorii confesionali din țara Bărsei, ca să depună jurământul prescris de noua lege școlară. Învățătorii au primit ordin să se prezente în mare ținută. Precum aflăm, cu această ocaziune se va desfășura o deosebită paradă patriotică din partea autorităților publice și politice.

Necrolog. Eri a încetat din viață în Brașov d-na *Iudita Vătășan nasc. Brendus*, soția d-lui Ioan Vătășan, director școlar i. p. Inmormântarea va avea loc mâine la orele 2 p. m. în cimitierul bis. Sf. Nicolae. Exprimăm înfrustratei familii condolențele noastre.

Crearea unei universități române în Cernăuți. Dela *Comitetul executiv al studențimii române din Viena*, primim spre publicare următorul comunicat: Onorată Redacție! Vă rugăm să publicați în prețutul D-Voastră ziar următorul comunicat, ce s'a trimis spre publicare foilor germane din Viena:

»Studențimea română a academiei montanistice din Leoben a luat în adunarea ținută în Martie 1908, deciziunea unanimă de a trimite comitetului executiv al studențimii române din Viena următoarea telegramă: »Tinerimea universitară română din Leoben felicită pe studenții români din Viena pentru energia lor pasivă, care tinde la crearea unei universități române în Cernăuți. Ea felicită cererea aceasta nu numai din cauză, că prin realizarea ei se va delatura o lipsă până acum foarte tare simțită, prin care delaturare vor vedea și Românii din monarhia austriacă un orizont mai senin, ci și prin faptul, că noua universitate, fiind a treia universitate românească, va însemna o izbândă a Românilor întreg. Tinerimea română din Leoben pretinde dela studențimea română din Viena, de-a lupta și mai departe pe calea aceasta pentru cultura poporului român și promite tot-odată, că-i va da tot concursul ei moral și material. Pentru studenții români ai academiei montanistice din Leoben: *Ilie Cav. de Popescu* m. p., cand. ing. mont. *N. Vernescu* m. p., cand. ing. mont. *A. Stoica* m. p., cand. ing. mont. Leoben. în 10 Martie 1908.

Iarși cărți românești oprite. »Pester Lloyd« aduce știrea, că la avizul comisiei maghiare din Cluj pentru cenzurarea cărților, s'au scos din uzul școlilor, trei manuale didactice românești, și anume o geografie și două cărți de istorie, între cari una scrisă de fostul profesor și actualul deputat V. Goldiș, pe motiv că ar conține date false despre Ungaria și ar scoate în relief România.

Tărani români în culoarele dietei din Budapesta. În culoarele dietei au făcut, precum anunță »Lupta«, senzație doi țărani voinici din Poiana Sibiului, cari veniseră cu niște plângeri la deputații români. Țărani au atras prin portul lor frumos și prin ținuta lor deamnă privirile tuturor. Insuși ministrul Andrassy văzându-i s'a oprit și i-a admirat. D-l dep. Maniu, fiind întrebat de Andrassy, i-a spus de unde sunt. »Frumoși oameni, frumos port!«, a exclamat contele maghiar uitându-se din nou la țărani.

Baba Dochia. După câteva zile frumoase de primăvară, încât lumea umbla de-a binele cu pardesiuri ușoare, azi dimineață ne-am trezit cu baba Dochia cu cojocul plin de zăpadă, puțioasă ce e drept, dar zăpadă.

Vicepreședintele senatului român Al. Nicolaid a încetat subit din viață alaltăieri. Ședința de Joi a senatului a fost ridicată în semn de doliu.

Condamnare. Curtea cu jurați din Budapesta a condamnat pe slovacul Ioan *Bagyula* pentru trei articole publicate în ziarul »Slovenski Tyadenik«, în cari a condamnat pornirile șovinismului maghiar, la 1 an închisoare de stat și 1200 cor. amendă.

Mai mulți autori și scriitori din România au adresat d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice o plângere contra direcțiunii generale a teatrelor, că sistematic face tot felul de greutăți autorilor de lucrări originale. D-l ministru a înaintat această plângere direcțiunii generale a teatrelor, cu observația de a se da satisfacere doleanțelor petiționarilor.

Nou complot contra Șahului Persiei. Din Teheran se telegrafiază, că s'a descoperit un nou complot contra vieții șahului. Asasinarea guvernatorului din Luristan a dovedit că situația este foarte critică. Unchiul și nepotul. Șahului au fost arestați, deoarece s'a dovedit că și ei fac parte dintre conspiratori. Situația Șahului este considerată ca foarte sdruncinată.

La Salonc au fost arestați 15 Bulgari sub bănuiala, că au participat la asasinarea dragomanului grec Askidis.

Un plebiscit interesant. Ziarul »Slovo Politsky« din Lemberg a deschis un plebiscit între scriitori și politicieni cu privire la politica de germanizare în Polonia. Intre alții a răspuns și savantul ungur Herman Wambery, cunoscutul orientalist, care numește barbară ori ce mișcare, care urmărește distrugerea limbii unei naționalități, fie aceasta o mișcare de germanizare, slavizare sau maghiarizare.

Casa Ricordi. În curând se va celebra a 100-a aniversare a casei italiene de edițiune »Ricordi«. Ea a fost fondată c'un capital de... 200 lire. E adevărat că la aceasta epocă o partițiune (partitură) valora de comun 25 lire. »Norma« de Bellini, cumpărată cu 800 lire, a devenit izvorul principal al bogăției casei. Ricordi avea de altfel modalitatea lui de a trata cu artiștii. Verdi i-a fost propus să vândă toate operele lui viitoare pentru 12000 de sfanți (»Zwanziger«, bani austriaci). Ricordi a refuzat, și la fiecare din operele noi ale lui Verdi el trimitea acestuia un contract *in bianco*, pe care măiestrul îl umplea după gustul său.

Ricordi nu iubea muzica wagneriană. Când Puccini s'a prezentat pentru prima oară la Ricordi, acesta în zise: »Nu vei fi cumva o maimuță în mic a lui Wagner?« Compozitorul i-a cântat una din operele sale. După câteva ritme editorul îl întrerupse: »Vă cumpăr opera aceasta și vă mai comand încă una!« Aceasta fu opera cu numărul 112000, pe care casa Ricordi a publicat-o. Mai mult de o mie de partițiuni pe an.

Otrăvită cu mărci postale. O domnișoară din New-York, asistenta directorului postal, s'a otrăvit, lingând cu buzele mai multe mărci postale, încât a trebuit să se supună unei operațiuni medicale, ca să-și scape viața. — Aviz celor ce au obiceiul a înmuia cu buzele mărcile postale!

O doctorie ieftină de casă. — Pentru funcționarea regulată a misticului stomacului se recomandă folosirea cunoscutului prafuri Seidlitz a lui Moll. Căci originale a 2 cor. se pot căpăta dinlic prin poșta de la farmacistul A. Moll, liferantul Curții din Viena Tuschlauben 9. În farmaciile d n provincie să se ceară preparatul A. Moll provăzut cu marca de contravenție și subscriere. — (1)

Concertul societății filarmonice. Momente de rară satisfacție ne-a procurat concertul Wagnerian al societății filarmonice de Joi seara. O idee fericită a fost aceea de a sărbători aniversarea de 25 de ani dela moartea genialului compozitor și instrumentist al muzicii clasice, prin însuși executarea capodoperelor sale.

Clasicul program s'a început cu: Ouvertura din »*Fliegende Holländer*«, această imitație neîntrecută a naturii răzvrățite, zugrăvită cu atâtă plasticitate cu ajutorul unei perfecte orhestrațiuni fu artistic executată, încât părea că simți tempestatea, care prevestea naufragiul corăbiei norvegiane a lui Daland. O parte aleasă de o simplitate fermecătoare și o esprsiune profundă am auzit în »*Chorfreitagszauber*« din Parsival. Uniformitatea și siguranța, cu care se manau arcurile dela diferitele instrumente cu coarde, precum și precizia, anevoie de dobândit din cauza pasagelor dificile, ale diferitelor fanfare, în deosebi la cele de lemn, cu drept cuvânt face cinste membrilor acestei societăți. Fără îndoială însă, că punctul de forță l'a format geniala instrumentație din punctul al 3-lea: »*Waldruben*« din Siegfried. Era de admirat pătrunderea tainică a naturii, cu toate notele sale armonioasă, ca cripitul melodios și idilic al pasărilor, ceea ce e atât de fidel redat în partea aceasta, încât crezi că te aflu aeeva în mijlocul naturii, care pare că prăznueste mare sărbătoare prin concertele neîntrecute ale pasărilor, atât de idealizate prin motivele frumoase ale instrumentațiunii.

O încheiere strălucită a format »*Marsul cântăreților din Wartburg*«, care electriza sufletele ascultătorilor întru atât, încât părea, că nu voiau să părăsască sala.

Concertul, țin să amintesc, a fost augmentat prin 2 puncte afară de program executate de mult apreciața cântăreață Elena *Honigberger*.

E de prisos a mai aduce elogii acestei soprane eminente, care s'a degajat perfect atât de aria din »*Fliegender Holländer*« cât și de cea din Lohengrin, făcând o plăcută impresiune asupra publicului cu vocea-i puternică și bine modulată.

Concertul, care cu drept cuvânt să poate susținea că a fost strălucit, a întrunit un public foarte numeros și distins, care a știut aprecia prestațiunile bravei societăți filarmonice și ale vrednicului ei diriginte, d-l Max *Krause*.

Glume.

— De unde vine cuvântul *politică*?

— Se zice că unul a avut un băiat, Tică, din care nu putuse scoate nimica bun până la etatea de 25 de ani. Și atunci se gândi să-l înscrie într'un club politic. Băiatul auzind aceasta cască gura mare și întreabă:

— Pentru-ce?

Bătrânul răspunse clipind din ochi:

— Polii, Tică, polii, măi tată!

*

— Ce e patria?

— O vorbă pentru care unii se slutesc, alții se îmbogățesc. E strâns legată de numele lui Ștefan și Mihai, de 48 și 77 etc. Ocupă locul de cinste în discursurile opoziției!

*

— Pentru ce câinii ling mâna oamenilor?

— Din obiceiuință. În altă viață trebuie să fi fost oameni.

*

— De ce justiția e oarbă?

— Ca s'o poată viola toată lumea.

Varietăți.

Ideia *Sionismului* nu găsește aprobare din partea tuturor Evreilor. Și mai cu seamă mare parte dintre intelectuali Evrei nu găsește scăparea poporului lor în reconstituirea unei națiuni cu pământul, cu patria ei.

Vestitul rabin din Chicago, Dr. Kohler s'a ridicat cu hotărâre împotriva propagandei sioniste. Această mișcare, zice el, este o greșală fundamentală și o interpretare falsă a scrierilor sfinte ortodoxe. Întoarcerea la Sion nu se poate înțelege în chip material; trebuie să fie o apropiere de Dumnezeu. »Numele de Sionism este o trădare față de statul, căruia aparții și față de Dumnezeu«.

Patria Evreului însă este acolo unde sunt afaceri bune — și fiindcă afaceri se găsește pe ori unde, patria Evreului este toată lumea.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 14 Martie n. Situația parlamentară putem zice o neschimbată. Discuțiunea asupra revizuirii regulamentului își merge drumul ei. Naționalii vorbesc unul după altul și nu rămân îndărăt nici membrii opoziției maghiare. Cuvântările lungi ce se rostesc dau întregii discuțiunii un aer de obstrucțiune. În ședința de ieri au vorbit Ioan *Benedek* disident și Milan *Hodza*. Benedek a combătut cu argumente tari clotura și în vederea reformei electorale a exclamat, să bage bine de samă camera ce va face, căci dacă va vota clotura, să poate că nici odată nu vom mai căpăta reforma electorală. A atins și chestiunea naționalităților, tratându-o dintr'un punct de vedere cinstit cerând să li-se dea naționalităților drepturile ce li-se cuvin. Milan *Hodza* combate asemenea din punctul de vedere naționalist clotura și în genere proiectul lui Nagy. De ar fi contrarii parlamentarismului, cum sunt acuzați, naționaliștii nu s'ar opune cloturei.

Budapesta, 14 Martie. Interesantă este o convorbire ce a avut'o ieri contele *Andrassy* asupra soldei ofițerilor c'un grup de deputați în culoarele camerei. E fatal, zice Andrassy, că prin reaua tactică (a partidului independist) am ajuns în cesiunea aceasta acolo încât vom trebui totuși în cele din urmă să încuviințăm ceea ce am refuzat la început. Austrieii vor considera aceasta ca o victorie a lor în favorul armatei comune. Din situațiunea aceasta grea numai așa vom putea eși, dacă partidul independist se va învol, ca noi cei dela 67 să încuviințăm în delegațiune urcarea soldei ofițerilor. După cum s'a calculat e vorba numai de 13 mii ofițeri și impiegați militari ungari ai armatei comune și ai honvezimei, căroră a trebuit să le urcăm salariul.

Aici câțiva dintre independiști s'au amestecat în vorbă, unul, Kmety, exclamând dacă am fi reușit cel puțin în cesiunea hâncei! altul (Eber) zicând: și așa noi independenștii n'am făcut alta decât am executat legile dela 67.

Ministrul Andrassy zise, că după primirea pactului și urcarea cvoței nu știe ce ar trebui să mai ia în spinare independenștii, iar faptul că ministerul de externe corespundează cu autoritățile noastre în limba maghiară, este un netăgăduit progres. Gravă e situația numai în ce privește solda ofițerilor. — Deputatul Eber: dacă vom înghii și asta fără a primi o contra prestațiune, vom fi spulberați la viitoarele alegeri. Contele Andrassy: Asta e o esagerare — Deputatul Eber: La prima ocaziune poate că nu, dar la a doua ocaziune, ne-am pomeni negreșit cu o majoritate opozițională a 48-iștilor. — Ministrul Angrassy: Cred că ați pierde numai majoritatea absolută. Și aceasta ar fi o norocire. Cum stau însă azi lucrurile, mă conving din zi în zi mai mult, cerău este de a merge cu cei ce fac o politică nedibace, prin care coroana, parlamentul austriac și toți factorii se ațăță în contra noastră.

Interesant este ce a zis deputatul Muzsa despre nemulțumirea ce domnește între ofițerii armatei comune cu purtarea delegaților unguri în afacerea soldei lor. Chiar și ofițerii bulgari, zice Muzsa, sunt mai bine plățiți. E penibil că partidul independist a provocat numai ură între ofițerii ungari din armată. Am vorbit cu ofițeri ungari, cari mi-au zis că fiind astfel tratați mai bucurosi vor pune jos sabia decât să se pună cu pieptul pentru constituția ungară.

Budapesta, 14 Martie. Mai multe mii de socialiști au făcut ieri o demonstrație pentru votul universal, percurgând mai multe străzi și spărgând geamurile dela clubul koșuthist și dela casina națională.

Intervenind poliția s'a iscat o strașnică încăierare. Demonștrării au tras cu revolvere și au aruncat pietrii asupra poliției.

Mai mulți polițiști au fost răniți. Poliția a tras săbiile și s'a aruncat asupra mulțimei, împrăștiind-o. Numeroși socialiști au fost arestați. Comitetul central al socialiștilor pregătește pentru luna Aprilie o grevă generală.

Barcelona, 14 Martie. Eri s'a întâmplat o nouă exploziune de bombe. Primarul orașului a demisionat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu

Redactor responsabil: Victor Braniceu.

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca, cu aprobarea Coasistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprinzând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea d-l nostru Iisus Christos, ingerul păzitor cântărea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul buneivestirii. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru marturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerii Domnului. Rugăciuni de cuprins felurite etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

Carte de rugăciune de Calistrat Coca sunt cu: Cor. 1 40, 1'60, 1'80, 2'40, 2 60, 7—, 8 40.

Lauda lui Dumnezeu: costă — 90, — 60, 1'80, 2'10, 2'65, 2'80, 3 10, 3'60.

Cheia Raiului costă: — 75, 1'20, 1'40, 2—, 3'50.

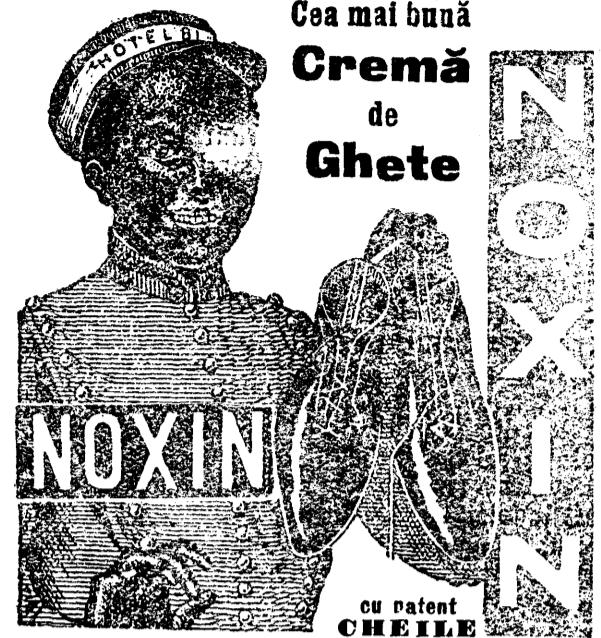
Versurile născerii Domnului nostru Iisus Christos, . . . — 12.

Visul Născătoarei de D-zeu — 12.

Sonorul său frumos răsună toarele plânso-cântări la mormântul Domnului nostru Iisus Christos de Ucenescu, ... 24.—

Epistolia a Domnului nostru Iisus Christos, ce a trimis-o Dumnezeu din ceriu, ... 24

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
de
Ghete

cu patent
CHEILE

Se capătă în toate prăvăliile mai mari
The „NOXIN“ Co.

Londra:
E. C 57, Chiswell Street
Wiena XVIII:
Willy Weingartner
S mpey-Strasse 13.
Telefon 22149.

Paris:
125, Rue Montmartre
Budapesta, VI:
Brüder Hochsinger.

Frumșetea.

Cea mai mare dorință a fie-cărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosească de orice ocazie, își sulemeneste fața cu mijloace de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în loc să devie mai frumoasă, se ruinează ase, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire mare până ce se restaurează iarăși.

Rezultatul unic în lume, ce l'a obținut farmacistul din Arad Clemens de Földes cu **Margit-Crème** a sa (su deosebire în Franța și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurătenilor din față, pistrii, pete de ficat, bubițe etc. Această naturală, că nu a succes nimărui, deoarece secretul preparării **Margit Crèmei** nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care și păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. **Margit-Crème** este prin urmare tot un fel, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admoniază damele cu toată seriozitatea a nu și unge fața cu totfelul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medici veniți englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios și pentru conservarea frumșeții. Acest mijloc cosmetic (de frumșete) de renume universal este **Margit-Crème a lui Földes**, care deja după o folosință de 4—5 zile schimbă tot l'pi lea feței, depărtează pistrii, petele de ficat, sgrăbunțele, coșuri, roșata feței și a mănitor, dă feței frumșete ideală, viete une și iufătoare tinerească. Un borcanel costă 1 cor Săpun-Margit 70 fl., și Pudră-Margit (albă, roșă și crème) 1 cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separat. **Margit-Crème a lui Földes** se capătă în toată lumea în fie-care farmacie mai mare dar dacă nădeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: **CLEMENS DE FÖLDES**, farmacist în **ARAD**.

Depozit principal în **BRAȘOV**: Julius Hanung; Emil Jekelius; Franz Kelemen; Victor Klein; Rudolf Kugler; Lang & Theil droguerie; Eug Neustädter; Heinr. Oberth; Victor Roth; Fridr. Stenner; Teutsch & Tandler, droguerie. — **SIGHIȘOARA**: A. V. Linaner, farmacie.

Vânzarea mobilelor aparținătoare masei concursuale „Frații Stănescu“ se va continua **Luni în 16 Martie oarele 3 p. m.** în localitățile casei strada Castelului Nr. 42.

Dr. Alexandru Străvoiu, curatorul masei.

(Nr. 89, 1—1)

Se dă cu arândă ieftină imediat **Curtea pentru galițe, Nr. 5 lângă Halta Honteras,** împreună cu 7 holde.

Informațiuni se pot lua dela

D-l George F. Schier, Str. Schulmeister 23.

(Nr. 90, 1—3.)

Să caută

Contra Provișune mare și câștig frumos; ar avea Agenți și Represen tanți pentru Transilvania.

Offerte se vor adresa la

Direcțiunea
Caisse de L'Economie
Nationale Paris
33—35 Boulevard du Temple

Reuniunea de păstrare și împrumut:

„BRAȘOVEANA“ în Brașov

primește depuneri spre fructificare în următoarele condițiuni:

1. Pentru depuneri până la 1000.— cor. dă 5% interese;
  2. " " " " 2000.— " " 5 1/4% "
  3. " " " " peste „2000.— " „ 5 1/2% "
- plătind și darea.

(69,5—10)

DIRECȚIUNEA.

Cereți și se trimite gratis și franco Preiscurantul meu cel mare pentru ciornice Preci-ion cu prețurile fie-cărei: Omega, Billoides, Intact, Schaffhauser. Graciosa, ciornice veritabile Cocos de la 7 florini 50 cr. în sus.

JOHANN JORGO r. prețuitor jurat, **Wien III/4 Rennweg Nr. 35.** Casă de export pentru mărfuri d'aur și argint, atelier pentru fabricarea de ciornice nouă și reparaturi de tot felul. la un ciornic de buzunar se pune un retort cu 40 cr., un ciornic elvețian de Nickel-Anker Roskopf 2 fl. Ciornice de argint Remontoir dela 3 fl 20 cr. în sus. Lanțuri de argint dela 1 fl. în sus. Inele cu briliante, ciornice de aur pentru Domni și Dame. Mare asortiment de ciornice de părete dela 5 fl. în sus. Weker bun 1 fl 20 cr. Pentru ciornice ce se cumpără sau reparază se dă garanție reală. Inșelare eschisă. 3099 11—6.)

Pilule purgative zaharisite ale lui **Philipp Neustein.**

(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)

Sunt a se pref ra preparat lor similare în toată pr vta. Aceste pilule nu conțin substanțe stricacioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la b ale de pân-tece sunt ușor purgative, curățâ sângele. Foarte folositoare și nevătămate la

Constipații,

care este cauza multor boale. Zaharisite le iau bucuos și copii.

O cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care conțin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea prețului de 2 cor. se espedează 1 Sul franco.

Atențiune! A se feri de imitații. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veriabile numai când cutia este provăzută cu instrucție și cu marca protocolată de scut, cu tipar roșu și negru Sf. Leopold și subscrierea „Philipp Neustein, Farmacie“. Invățtoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră

Farmacia Philipp Neustein la „Sf. Leopold“, **WIEN I Plankengasse 6.** Se capătă în toate farmaciile. (2925, 12—10.)

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provăzută cu marca de apărare a lui **A. MOLL** și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ce bicose la stomac și pân-tece, în contra cărceilor și acereii la stomac, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, hsemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răsnăndre, ce creșce mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate **Corône 2—** Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzută cu marca de scutire și cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină durerile de **șoldină și reumatism** și a altor urmări de rēcă.

Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. — 40 b. Cinc bucăți cor. 1.80

Fie-care bucăță de săpun, pentru copii este provăzută cu marca de apărare **A. Moll.** Trimiterea principală prin **Farmacista A. MOLL Wien, I. Tuchlauben 9** c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează dîlnie priu rambursă postala — La depozite să se ceară anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui **A. MOLL.** Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius, Victor Roth** și en gros la **D. Eremias Nepoții**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, și la Eremias Nepoții.

Nou! Important pentru proprietarii de casă. Nou!

Am onoarea a face cunoscut Onor. proprietari de case că fac singur Aparate de clătit Closete. Construcție nouă, numai cu trei sau patru litri apă de clătit, care clătesc foarte bine.

In comparație cu aparatele de clătit folosite până acuma **75 Procente** economie la apă. Să pot folosi și la Closetele, cari există.

Cu toată stima

Firma de instalație Alfred Widmann,
Strada Castelului Nr. 51.